

Najczęściej zadawane pytania

Jak mogę pomóc mojemu dziecku w dalszym posługiwaniu się językami używanymi w moim domu?

W domu rozmawiaj z dzieckiem w języku (językach) ojczystym. Pomóż mu w pracy w szkole, rozmawiając o pojęciach, tematach i znaczeniach słów w twoim ojczystym języku (językach). To da mu możliwość dalszego rozwijania swoich umiejętności językowych w znaczący sposób.

Moje dziecko miksuje języki. Czy powinno mnie to niepokoić?

Miksowanie języków jest dość powszechne wśród dzieci dwu- i wielojęzycznych; nie oznacza to, że są zdezorientowane – po prostu używają wszystkich swoich zasobów językowych, aby wyrazić siebie.

Moje dziecko mówi do mnie wyłącznie po angielsku. Co robić?

Wiele dwujęzycznych dzieci tak robi, zwłaszcza gdy wiedzą, że ich rodzice rozumieją angielski. Nadal używaj z nimi swojego ojczystego języka (języków); to da im największą szansę na rozwijanie tych umiejętności.

Nauczyciel mówi mi, że moje dziecko niewiele odzywa się w szkole. Powiniem być zaniepokojony?

Wiele dzieci odmawia mówienia po angielsku przez jakiś czas z różnych względów. Mogą być nieśmiałe, lub nie chcą mówić, dopóki nie będą umiały wypowiadać się poprawnie. Jest to tzw. okres ciszy (silent phase) i należy tą sytuację uszanować. Większość dzieci zacznie się komunikować w szkole, kiedy będą na to gotowe.

Teraz, kiedy moje dziecko jest w szkole w Wielkiej Brytanii, czy powinienem zacząć rozmawiać z nim po angielsku w domu?

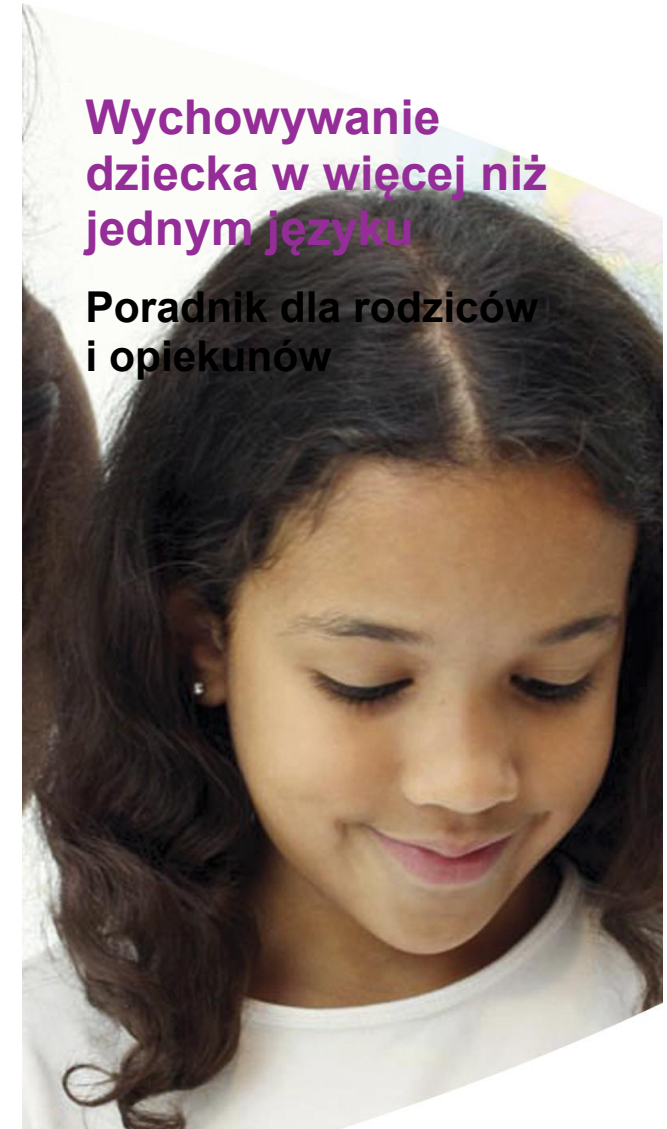
Kontynuuj rozmowę z dzieckiem w swoim ojczystym języku (językach). To najlepszy sposób, aby dać im możliwość dalszego rozwijania umiejętności posługiwania się tym językiem (językami) oraz zachowania własnej tożsamości i kultury.

Further information

www.hants.gov.uk/emtas

Wychowywanie dziecka w więcej niż jednym języku

Poradnik dla rodziców i opiekunów

Hampshire
County Council

W wielu rodzinach mówi się więcej niż w jednym języku. W niektórych z nich oboje rodzice posługują się tym samym językiem ojczystym; w innych każdy rodzic mówi w innym języku. Niezależnie od sytuacji, w tej ulotce znajdziesz odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania dotyczące wielojęzyczności.

Co mówią badania

Dzieci dwu- i wielojęzyczne:

- dobrze sobie radzą w szkole i osiągają dobre oceny na egzaminach
- łatwiej uczą się trzeciego (kolejnego) języka
- lepiej rozwijają umiejętności czytania i pisanie w języku angielskim, jeśli przychodzą do szkoły z solidnymi podstawami w swoim ojczystym języku (językach)
- rozwijają większą elastyczność w myśleniu w wyniku przetwarzania informacji w dwóch (kilku) różnych językach
- mają szerszy światopogląd dzięki patrzeniu na rzeczy z różnych perspektyw kulturowych
- są dobre w rozwiązywaniu problemów i kreatywnej ekspresji
- wyrażają bardziej tolerancyjne postawy wobec innych

Język to nie tylko słowa...

Zalety bycia dwu- i wielojęzycznym

Posługiwanie się dwoma lub więcej językami daje dodatkowe cenne umiejętności, a więc i większe możliwości zawodowe.

Tam, gdzie jest ceniona przez otoczenie, dwujęzyczność podnosi samoocenę dziecka i pomaga mu czuć się dobrze z samym sobą. Dzieci są bardziej skłonne do zachowania tożsamości kulturowej, jeśli są dumne lub pozytywnie nastawione do swojego języka (języków) i kultury.

Umiejętność komunikowania się z innymi członkami rodziny, np. dziadkami, pomaga budować i utrzymywać poczucie przynależności do dalszej rodziny i społeczności.

**...to kultura, tradycja,
zjednoczenie wspólnoty...**

Porady dla rodziców/opiekunów

- Rozmawiaj z dzieckiem w swoim ojczystym języku (językach), nawet jeśli jest za małe, aby w pełni rozumieć.
- Ucz swoje dzieci rymowanek i piosenek w swoim ojczystym języku (językach).
- Dobrym sposobem na rozwijanie języka ojczystego i poczucia przynależności kulturowej jest dzielenie się historią swojego kraju ze swoim dzieckiem.
- Umożliwiaj dziecku oglądanie jego ulubionych programów w językach ojczystych używanych w rodzinie.
- W miejscach publicznych, z dumą rozmawiaj ze swoim dzieckiem w języku ojczystym.
- Dawaj dziecku okazje do komunikowania się z osobami mówiącymi w tym samym języku ojczystym. Jest to ważne dla budowania umiejętności językowych i pozostawiania w kontakcie z własną kulturą.
- Nie dokuczaj i nie śmiej się, gdy dziecko popełnia błędy językowe lub ze względu na jego akcent.
- Zachęcaj dziecko do używania pierwszego języka jako narzędzia do poznawania świata poprzez pracę szkolną, zadania domowe, kontakty towarzyskie i odkrywanie własnych zainteresowań.

**...cała historia, która tworzy to,
czym wspólnota jest. Chomsky**